

IT ALS FUNDAMENT VOOR DE CONTROLEPRAKTIJK

In de tien jaar dat de IT-auditkring bestaat, is een groot aantal onderwerpen de revue gepasseerd en het aantal deelnemers fors gegroeid. De gedachte erachter is echter niet veranderd, vertelt voorzitter Erik-Jan Kreuze. “We delen kennis en nemen SRA-accountants mee in de toegevoegde waarde van IT-Audit voor de controlepraktijk, om het vak van accountant naar een hoger niveau te brengen.”

Het tienjarig bestaan van de IT-auditkring zou reden kunnen zijn voor een bescheiden feestje, als de coronaregels dit niet zo hadden bemoeilijkt. Bovendien: nuchter als hij is, kijkt Erik-Jan Kreuze liever vooral vooruit, naar wat er nog beter kan. “We hebben de IT-auditkring als beroep nog steeds hard nodig, zeker als mkb-accountants, want ik zie dat we nog altijd moeite hebben om IT te integreren in onze controle. De jonge generatie gaat daar wel verder in en verschillende kantoren pakken IT echt op als fundament voor de controlepraktijk, maar anderen blijven vooralsnog voorzichtig. Men heeft kennelijk toch het gevoel dat de klassieke controlemiddelen meer punten opleveren in de reviews. Het accountantsberoep bevindt zich al met al nog steeds in een lastige spagaat tussen de klassieke typologiemodellen en hoe de wereld nu is georganiseerd en gedigitaliseerd.” Elk kantoor zou dan ook een ‘frontrunner’ moeten hebben die de rest in deze ontwikkelingen meeneemt, vindt Kreuze. “De meeste deelnemers aan de IT-auditkring waren in de afgelopen jaren daadwerkelijk ‘verkenner’ en front-runners die nieuwe gebieden hebben ontdekt en gingen onderzoeken hoe zij deze ontdekkingen konden verwerken in de praktijk. Dat was heel inspirerend.”

BREDERE VERANTWOORDING

Een van de trends die Kreuze zelf op de voet volgt, is de jaarrekening 3.0. Hierin spelen begrippen als maatschappelijke impact en de naleving van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals, SDG's) van de Verenigde Naties en ESG-factoren (milieu, maatschappij en governance)

een rol. “Ik geloof in de driehoek van controle, IT en de jaarrekening 3.0 en een bredere verantwoording dan alleen de financiële”, zegt hij met klem. “Dit levert interessante vraagstukken op voor onze beroepsgroep. Hoe gaan bedrijven bijvoorbeeld deze niet-financiële doelen monitoren en bewaken en de processen daaronder registreren? Hier komt een hele nieuwe wereld van IT bij kijken, om de ecologische voetafdruk, CO₂-impact en andere kwalitatieve gegevens te kunnen bijhouden.”

“

De SRA-Praktijk-handreiking Controle-aanpak en Automatisering heeft echt een grote invloed gehad op de manier waarop we werken.

”

Accountants moeten in deze ontwikkeling mee, vindt Kreuze. “Onderwerpen als CO₂-besparingen en milieu- en maatschappelijke impact komen in de bestuurskamer steeds vaker en nadrukkelijker aan bod en ik vind de accountant bij uitstek geschikt als boardroom advisor. Dus krijgen ook wij met deze vraagstukken te maken. Het moet

echter niet zo zijn dat we onze rol als vertrouwenspersoon voor het maatschappelijk verkeer en de klant kwijtraken aan allerlei certificerende instellingen, omdat zij die rol met hun kennis over dit soort onderwerpen straks beter kunnen invullen. Daarom zullen we als beroepsgroep ook op dit gebied de handen ineen moeten slaan en tevens extern de samenwerking moeten zoeken, bijvoorbeeld met sociaal-demografen, organisatiepsychologen of duurzaamheidstechnici.”

VERRIJKING VOOR HET VAK

Terug naar het begin. De IT-auditkring is in 2010 opgericht als platform voor overleg en kennisdeling, met als doel om accountants mee te nemen in de toegevoegde waarde van IT-Audit in het kader van de jaarrekeningcontrole. In de begindagen telde de kring negen tot vijftien leden, maar inmiddels is dit aantal dankzij de inspanningen van onder andere Menno Kooreman (SRA), Fou-Khan Tsang (Alfa Accountants en Adviseurs) en Wilco Schellevis (Growteq) uitgegroeid tot ongeveer zestig. De kring komt jaarlijks vier tot zes keer bijeen. In eerste instantie ging het vooral om lezingen, maar in de loop der jaren zijn de bijeenkomsten interactiever en de onderwerpen breder geworden, stelt Kreuze tevreden vast. “We brengen casussen in, onder meer over cybersecurity en hacking. In de vorm van een rollenspel gaan we daarmee aan de slag, zodat we meteen ook de vertaling naar de praktijk kunnen maken. Daarnaast delen we regelmatig kennis in onze gemeenschappelijke portal. We kunnen op deze manier goed met elkaar sparren en dat vind ik echt een verrijking, persoonlijk en voor het vak.”

“

ERIK-JAN KREUZE
**Elk kantoor zou een
 ‘frontrunner’ moeten
 hebben die de rest in
 deze ontwikkelingen
 meeneemt.**

”

IT-AUDITKRING

De IT-auditkring is een platform voor kennisoverdracht en kennisuitwisseling, bedoeld voor IT-auditors en accountants met een professionele belangstelling voor IT. Kijk voor meer informatie op www.sra.nl/it-auditkring of neem contact op met automatisering@sra.nl.

De vlucht die e-learning en plaatsonafhankelijk communiceren hebben genomen, mede vanwege de coronamaatregelen, kan ook de IT-Auditkring van nieuwe impulsen voorzien, stelt Kreuze. “Online kunnen we elkaar wellicht vaker ontmoeten en nog meer kennis delen. Ik zie ook mogelijkheden om de kennisdeling verder aan te scherpen. We hebben bijvoorbeeld een tijdje gewerkt met de IT-audit Expertkring. Dit was een spin-off met een kleine groep zeer ervaren IT-auditors, ofwel de koplopers van de koplopers op deelgebieden, zoals cybersecurity, privacy en cloudoplossingen. Ik denk dat we werk moeten maken van meer expertkringen, om een extra verdiepingsslag te maken.”

HOOGTEPUNT

Gevraagd naar de hoogtepunten van het afgelopen decennium, blijft Kreuze bescheiden. Het gaat hem vooral om de continue combinatie van kennisdelen, doceren en praktische handreikingen. Eén ding wil hij wel graag apart benoemen: de impact van de SRA-Praktijkhandreiking Controleaanpak en Automatisering die de IT-auditkring samen met de vaktechnici van SRA in 2010 heeft uitgebracht (in 2019 opgevolgd door de praktijkhandreiking IT in de jaarrekeningcontrole). “Dit document heeft echt een grote invloed gehad op de manier waarop we werken. Niet alleen binnen SRA maar in de gehele branche.”

Enkele jaren na het verschijnen van die praktijkhandreiking besloten de NBA en NOREA namelijk een IAA-project (Integrated Audit Approach) te starten. “Zij hebben twaalf auteurs gevraagd om een IAA-aanpak te schrijven en een behoorlijk aantal van hen was afkomstig uit onze IT-auditkring. Zij hebben bij het schrijven veelvuldig teruggegrepen op de SRA-praktijkhandreiking. Het denkproces en onze methodiek – helder, transparant en niet complex – komen volledig in het IAA-document terug. Ik ben daar best trots op.” ■